

VELIKONOČNÍ TRIDUUM V KRUHU RODINY

autor: Louis R. Hotop SJ; zdroj: www.thejesuitpost.org

ZELENÝ ČTVRTEK

Celé velikonoční triduum je jedna velká liturgie a Zeleným čtvrtkem tato liturgie začíná. Dnes si připomínáme, jak Kristus slavil se svými učedníky velikonoční večeři a jak jim umyl nohy. Tento den je oslavou ustanovení služebného kněžství a první eucharistické hostiny.

Následující texty mohou posloužit jako průvodce bohoslužbou slova Zeleného čtvrtku. Základem je liturgický řád podle Misálu a lekcionáře; můžete si strukturu společné modlitby upravit pro vlastní použití. V rodinách s malými dětmi se lze omezit např. na čtení evangelia a umývání nohou. Naopak lze projít celým tímto modlitebním večerem – k tomu budete potřebovat jednoho člověka, který modlitby povede (řikejme mu např. „průvodce“), a další čtenáře. Lze se také v této modlitbě spojit online s dalšími lidmi. Můžete si připravit i vlastní přímluvy nebo vybrat vhodný zpěv. Přizpůsobte si tento návod své rodině a své situaci. Jeho účelem je modlit se společně a oslavit tyto svaté dny.

Určitě je dobrý nápad prožít tuto oslavu v atmosféře modlitby. K tomu vám může dopomoci příprava vhodného místa – např. stolu ozdobeného svícemi. Tento stůl můžete pokrýt bílou nebo fialovou látkou, umístit na něj kříž s podobou Krista, ikonu nebo jiný obraz. Který stůl využijete, je na vás – jde o to, aby vás tato úprava prostoru vedla k modlitbě. Je možné, že se budete během Tridua chtít vracet na toto místo k dalším společným i osobním modlitbám.

Co potřebujete: vhodný stůl, svíce, zvonky ke zpěvu Sláva na výsostech, popřípadě umyvadlo s vodou a ručníky

Vstupní antifona – lze zarecitovat nebo zazpívat:

Naší jedinou chloubou je kříž našeho Pána Ježíše Krista: v něm je naše naděje, život a vzkříšení, skrze něj jsme spaseni a vysvobozeni.

Začněte znamením kříže a prosbou:

Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Otcova a společenství Svatého Ducha ať je s námi se všemi.

Průvodce: Tento večer jsme shromážděni, abychom slavnostně zahájili oslavy velikonočního Tridua. Společně vstupujeme do tajemství Kristova života, smrti a vzkříšení. Chceme si vyprošovat, aby prostřednictvím naší společné modlitby Pán vstoupil do našich srdcí a abychom rostli v lásce a milosrdenství.

Přiznáváme, že jsme často právě v lásce ochabli; proto si vyprošujeme Pánovo milosrdenství.

Byls poslán uzdravovat ty, jimž puká srdce, Pane: smiluj se nad námi.

Všichni: Pane, smiluj se nad námi.

Přišel jsi pozvat nás hříšníky ke svému stolu, Kriste: smiluj se nad námi.

Všichni: Kriste, smiluj se nad námi.

Skrze svou smrt a své zmrtvýchvstání jsi nám daroval nový život, Pane: smiluj se nad námi.

Všichni: Pane, smiluj se nad námi.

Smiluj se nad námi, všemohoucí Bože, odpusť nám hříchy a doved' nás do života věčného.

Všichni: Amen.

Můžete rozdat dětem (i dospělým) zvonky apod. ke zpěvu Sláva.

Zazpívejte společně Sláva na výsostech Bohu! – a začněte zvonit – jak dlouho, záleží na vás.

V pravý čas zvonky odložte a pokračujte: – a na zemi pokoj lidem dobré vůle...

Vstupní modlitba – průvodce:

Modleme se:

Bože, slavíme svatou hostinu, kterou nám tvůj Syn odkázal na znamení své lásky: neboť při poslední večeři, když se vydával na smrt, dal se své církvi za oběť novou a věčnou; dej, ať celá jeho církev žije stále plněji z tohoto velikého tajemství a sjednocuje se ve tvé lásce.

Skrze tvého Syna, Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s tebou v jednotě Ducha Svatého žije a kraluje po všechny věky věků.

Všichni: Amen.

1. čtení: Ex 12,1–8.11–14

Ustanovení o velikonoční večeři.

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy.

Hospodin řekl Mojžíšovi a Árónovi v egyptské zemi: „Tento měsíc bude pro vás začátkem měsíců; bude to pro vás první měsíc v roce. Řekněte celému společenství Izraele:

Desátého dne tohoto měsíce ať si každý opatří beránka pro rodinu, jehně pro dům. Jestliže však je rodina tak malá, že beránka sníst nestačí, ať si vezme ze sousedství, které je tomu domu nejbližší, tolik osob do počtu, kolik stačí beránka sníst. Beránek ať je bezvadný, ve stáří jednoho roku, sameček. Můžete ho vzít z jehňat nebo kůzlat.

Uchováte ho až do čtrnáctého dne tohoto měsíce, kdy ho k večeru zabije celé shromáždění společenství Izraele. Pak ať vezmou trochu jeho krve a pomažou jí obě veřeje i příčný trám nad nimi v domech, kde ho budou jíst. Ať jedí maso tu noc, ať ho jedí pečené na ohni s nekvašenými chleby a hořkými bylinami.

Budete ho pak jíst takto: Mějte přepásaná bedra, obuv na nohou a hůl v ruce, a jezte ve spěchu. Neboť je to Hospodinova Pascha (Přejítí). Oné noci přejdu egyptskou zemí a pobiji všechno prvorozené v egyptské zemi jak u lidí, tak u dobytka. Nad všemi egyptskými bohy vykonám soud. Já, Hospodin.

Pro vás však bude krev beránka sloužit jako znamení na domech, že tam přebýváte. Když uvidím krev, přejdu vás, a tak uniknete ničící ráně, až budu zabíjet po egyptské zemi. Tento den si uchováte jako památný a budete ho slavit po všechna svá pokolení jako ustanovení věčné.“

Mezizpěv: Žl 116,12–13.15+16bc.17–18

Kalich požehnání je společenstvím krve Kristovy.

Čím se odplatím Hospodinu
za všechno, co mi prokázal?

Vezmu kalich spásy
a budu vzývat jméno Hospodinovo.

Drahocenná je v Hospodinových očích
smrt jeho zbožných.

Jsem tvůj služebník, syn tvé služebnice,
rozvázal jsi moje pouta.

Přinesu ti oběť díky, Hospodine,
a budu vzývat tvé jméno.

Splním své sliby Hospodinu
před veškerým jeho lidem.

2. čtení 1 Kor 11,23–26

Kdykoli jíte a pijete, zvěstujete smrt Páně.

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'anům.

Bratři a sestry!

Co jsem od Pána přijal, v tom jsem vás také vyučil: Pán Ježíš právě tu noc, kdy byl zrazen, vzal chléb, vzdal díky, rozlámá ho a řekl: „Toto je moje tělo, které se za vás vydává. To číňte na mou památku.“

Podobně vzal po večeři i kalich a řekl: „Tento kalich je nová smlouva, potvrzená mou krví. Kdykoli z něho budete pít, číňte to na mou památku.“

Kdykoli totiž jíte tento chléb a pijete z tohoto kalicha, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde.

Evangelium: Jan 13,1–15

Projevil jim lásku až do krajnosti.

Slova svatého evangelia podle Jana.

Bylo před velikonočními svátky. Ježíš věděl, že přišla jeho hodina, kdy měl přejít z tohoto světa k Otci. A protože miloval svoje, kteří byli ve světě, projevil jim lásku až do krajnosti.

Bylo to při večeři. Ďábel už vnukl Jidášovi Iškariotskému, synu Šimonovu, myšlenku, aby ho zradil. Ježíš věděl, že mu dal Otec všechno do rukou a že vyšel od Boha a vrací se k Bohu. Proto vstal od večeře, odložil svrchní šaty a uvázal si kolem pasu lněnou zástěru. Potom nalil vodu do umyvadla a začal učedníkům umývat nohy a utírat jim je zástěrou, kterou měl uvázanou kolem pasu.

Tak přišel k Šimonu Petrovi. Ten mu řekl: „Pane, ty mi chceš mýt nohy?“ Ježíš mu odpověděl: „Co já dělám, tomu ty nyní ještě nemůžeš rozumět; pochopíš to však později.“

Petr mu řekl: „Nohy mi umývat nebudeš! Nikdy!“ Ježíš mu odpověděl: „Jestliže tě neumyji, nebudeš mít se mnou podíl.“

Šimon Petr mu řekl: „Pane, tak mi umyj nejen nohy, ale i ruce a hlavu!“ Ježíš mu odpověděl: „Kdo se vykoupal, potřebuje si umýt jen nohy, a je čistý celý. I vy jste čistí, ale ne všichni.“ Věděl totiž, kdo ho zradí; proto řekl: „Ne všichni jste čistí.“

Když jim tedy umyl nohy, zase si vzal na sebe své šaty, zaujal místo u stolu a řekl jim: „Chápete, co jsem vám udělal? Vy mě nazýváte Mistrem a Pánem, a to právem: to skutečně jsem. Jestliže jsem vám tedy umyl nohy, já, Pán a Mistr, máte také vy jeden druhému umývat nohy. Dal jsem vám příklad: Jak jsem já udělal vám, tak máte dělat i vy.“

Nyní je vhodný čas pro chvíli ticha, pro zamyšlení, pro osobní rozjímání, pro sdílení...

Můžete také využít několik málo řádků průvodního slova:

Jak blízká je mi představa Božího Syna, který mi umývá nohy?

Dovedu přijmout, že se Pán a Bůh plazí po zemi?

A smírím se s tím, že stejně tak se poníží u nohou svého zrádce?

Co je pro mne těžší – posloužit druhému, nebo si nechat posloužit?

Anebo dovolit Pánu, aby jednal stejně se mnou, s Petrem, s Jidášem?

Pro mne nejvíc znamená:

Ježíš se ke mně sklání OCHOTNĚ A RÁD a umývá mi nohy S ÚSMĚVEM.

Na tomto místě se koná mytí nohou. Rozhodnete-li se je zařadit, je vhodné, aby nohy účastníkům společného slavení umyl „průvodce“, resp. hlava rodiny. Můžete tento obřad spojit s vhodným zpěvem – nabízí se např. ze zpěvů z Taizé »Ubi caritas«.

Prímluvy – zahájí průvodce:

V této svaté noci nám Pán dal přikázání: „milujte se navzájem“. V této lásce se nyní pokorně obracíme k nebeskému Otci s prosbami za potřeby našich bratří a sester na celém světě.

1. Modleme se za církve a za všechny její členy. Zvláště se modleme za Pánova služebníka, našeho papeže Františka, našeho biskupa N. a všechny, kdo jsou pověřeni, aby v církvi konali službu. Ať je jejich svědectví Kristově lásce světlem a inspirací, abychom všichni hledali cesty, jak lépe sloužit našim bratřím a sestrám.

2. Modleme se za náš svět v tomto čase tísně. Modleme se za ukončení této pandemie a za uzdravení všech, kdo byli nakaženi koronavirem. Prosme o moudrost pro ty, kdo rozhodují o veřejných záležitostech, o vytrvalost pro všechny, kdo se nasazují pro druhé, o pomoc a posilu pro postižené a o trpělivost pro všechny.

3. Modleme se za chudé, za opomíjené, za lidi bez domova, za uprchlíky a migranty, za závislé, za všechny, kdo nemají nikoho, kdo by se za ně pomodlil, a za všechny trpící. Ať nám Pán, který nás volá k radikální lásce, daruje široké srdce a naučí nás, jak být ku prospěchu modlitbou a službou těm nejzranitelnějším.

4. Modleme se za naše rodiny, za rodiče a děti, za prarodiče a vnoučata, za příbuzné všech generací. Modleme se za rodiny, ze kterých jsme vzešli, i za ty, které vytváříme. Ať jsou pro nás naši nejdražší v těchto těžkých dobách zdrojem radosti a síly a ať jasněji chápeme, že všichni patříme do velké rodiny lidí celého světa.

5. Modleme se za nemocné, umírající a za všechny, kdo dnes zemřou. Ať jim Pán, Dobrý pastýř, daruje odpočínutí, pokoj a věčný život.

Průvodce: Vyvrcholením našich proseb ať je ta modlitba, kterou nás naučil náš Pán:

Společně se pomodlete Otče náš. Průvodce může vložit prosbu za vysvobození:

Vysvobod' nás ode všeho zlého, Bože, a dej našim dnům svůj mír.

Smiluj se nad námi a pomoz nám:

Ať se nikdy nedostaneme do područí hříchu,

ať žijeme v bezpečí před každým zmatkem

a s nadějí očekáváme požehnaný příchod našeho Spasitele Ježíše Krista.

Všichni: Neboť tvé je království i moc i sláva navěky. Amen.

Můžete si předat pozdravení pokoje – lze je uvést např. těmito slovy:

Pokoj Páně ať zůstává vždycky s námi se všemi.

Můžete zařadit modlitbu „duchovního přijímání“ – např. z Kancionálu č. 042 nebo tuto:

Pane Ježíši Kriste,

věříme, že jsi v Nejsvětější svátosti přítomen, a vyznáváme, že jsi náš Pán a Bůh;

rozmnož v nás světlo této víry a zapal naše srdce ohněm své lásky,

abychom se skrze tebe klaněli Otci v Duchu a v pravdě.

Neboť ty žiješ a kraluješ na věky věků. Amen.

Závěrečná modlitba – průvodce:

Modleme se:

Bože, tys ustanovil svého Syna nejvyšším a věčným knězem,

aby tě oslavil a sám sebe obětoval za naši spásu;

on z nás svou krví učinil tvůj lid

a přikázal nám, abychom slavili památku jeho oběti.

Vyslyš naše prosby a dej, ať se na nás projeví moc a síla jeho kříže a vzkříšení.

Neboť on s tebou žije a kraluje na věky věků.

Všichni: Amen.